

TNS TEATRUL
NATIONAL
BUCUREȘTI

stagiunea 1994-1995

Premieră

III CP 147

LUCIAN BLAGA

**ANTON
PANN**

BIBLIOTECA

Nr inv

19823

Anul

2016

● 1895, 9 mai – Se naște, la Sebeș, **Lucian Blaga** ● 1906-1914 – Urmează strălucit cursurile liceului „Andrei Șa-guna” din Brașov. – Citește, avid, literatură clasică, română și universală, descoperă învăță-turile orientale și se inițiază în filosofie. – Debutează în *Tribuna* (Arad) – martie, 1910 – cu poezia *Pe țarm* și în *Românul* (Arad) – martie, 1914 – cu articolul de filosofie

Reflexii asupra intuiției lui Bergson ● 1914-1917 – Urmează și absolvă Institutul pedagogic-teologic (Sibiu, Oradea). ● 1915 – Publică în *Gazeta Transilvaniei* aforisme (*Cugetări*) și *Ceva despre filosofia lui Bergson* ● 1916 – Colaborează la *Pagini literare* (Arad) împreună cu I. Agârbiceanu, A. Cotruș, E. Isac. ● 1918 – Studiază filosofia la Viena ● 1919, 19 ianuarie – În ziarul *Glusul Bucovinei* îi apare poezia *Eu nu strivesc corola de minuni a lumii* – La Sibiu i se tipărește prima plachetă de versuri *Poemele luminii*. Tot aici îi apare volumul *Pietre pentru templul meu*, cea dintâi culegere de aforisme. – N. Iorga și I. Agârbiceanu publică articole entuziaste despre tânărul scriitor. – La Viena, Blaga își pregătește teza de doctorat ● 1920, 26 noiembrie – Obține titlul de doctor în filosofie la Universitatea din Viena cu teza *Kultur und Erkenntnis*. ● 1921, februarie – În *Viața Românească* îi apare ciclul de versuri *Moartea lui Pan*. – La Cluj i se tipărește volumul de poezii *Pașii Profetului*. – Se numără printre fondatorii revistei *Gândirea* (Cluj, 1 mai) – I se decernează Premiul Academiei Române pentru *Poemele iubirii și Pietre pentru templul meu*. – Publică piesa *Zamolxe* (decembrie). ● 1922, 3 ianuarie – Universitatea din Cluj premiază piesa *Zamolxe*, socotind-o cea mai bună lucrare literară tipărită în Transilvania în anul precedent. – Este numit cancelar în Ministerul de Externe. – ● 1923, martie – Se tipărește la Cluj a doua sa piesă *Tulburarea apelor*. ● 1924 – Teatrul Maghiar din Cluj îi pune în scenă piesa *Zamolxe*. – Îi apare, la Cluj, culegerea de versuri *În marea trecere*. – L. Blaga împreună cu soția sa se stabilește la Lugoj – Colaborează

Lucian Blaga, în 1937, la primirea în Academie, alături de Nichifor Crainic

alături de Cezar Petrescu, A. Maniu și N. Crainic, la *Cuvântul* apărut la București. ● 1925, iunie – Termină piesa *Daria* care va fi tipărită la Cluj peste câteva luni. ● 1926, 23 mai – *Universul literar* începe să îi publice seria de eseuri filosofice *Daimonion*. – Termină, la Lugoj, piesa *Meșterul Manole* (septembrie). – Este numit atașat de presă la Varșovia (1 noiembrie). Ulterior, va îndeplini această funcție și la ambasadatele din Praga, Belgrad și Berna. ● 1927, 17 februarie – Premiera piesei *Daria* la Teatrul Național din Cernăuți. Regia, Victor Ion-Popa. ● 1929, 5 aprilie – La Teatrul Național din București are loc premiera piesei *Meșterul Manole*. În distribuție: Aura Buzescu, C. Nottara, G. Calboreanu, N. Brancomir, A. Pop Marțian. Regia: Soare Z. Soare. ● 1930 – Se tipărește la Sibiu piesa *Cruciada copiilor*. – Societatea Scriitorilor Români îi acordă premiul "Socec" pentru volumul de poezie *Lauda somnului*. ● 1931, 9 ianuarie – Pe scena Teatrului Național din București este prezentată premiera *Cruciada copiilor*, în regia lui Soare Z. Soare. În rolurile principale: Marioara Voiculescu, G. Calboreanu, Irina Nădejde ș.a. ● 1933, martie – I se publică la Sibiu studiul *Cunoașterea luciferică* și culegerea de versuri *La cumpăna apelor*. ● 1935, 29 ianuarie – Premiera piesei *Avram Iancu* pe scena Teatrului Național din Cluj. Regia: Șt. Braborescu. – Academia Română îi decernează Marele Premiu "C. Hamangiu" pentru "opera dramatică și poetică scrisă în ultimii ani". – Cea de-a 57-a stagiune a Teatrului Național din București este inaugurată (la 14 sept.) cu premiera *Avram Iancu*, în regia lui Ion Șahighian. În distribuție: G. Calboreanu, A. Pop Marțian, Elvira Godeanu, Marietta Sadova, Al. Critico, N. Brancomir. ● 1937, 5 iunie – Devine membru al Academiei Române. ● 1938, 11 martie – Este numit (pentru aproximativ un an) "Trimis Extraordinar și Ministru plenipotențiar" al României în Portugalia. – Îi apare la București volumul de versuri *La curțile dorului*. ● 1942, mai – La Sibiu i se tipărește *Opera dramatică* (2 volume). – Teatrul Național din Cluj (aflat în refugiu la Timișoara) reprezintă în premieră piesa *Cruciada*

copiilor. Regia: Ion Olteanu ● 1943, februarie – Sub conducerea lui L. Blaga apare la Sibiu *Saeculum*, revistă bilunară de filosofie, la care colaborau: T. Vianu, Edgar Papu, C. Noica, Gr. Popa, V. Iancu. – Apare la Sibiu culegerea de versuri **Nebănuitele trepte.** – I se publică la București **Trilogia cunoașterii (Eonul dogmatic, Cunoașterea luciferică, Censura transcendentă).** ● 1944, iunie – Termină o nouă piesă: **Arca lui Noe.** – Apare la București (în august) **Trilogia culturii (Orizont și stil, Spațiul mioritic, Geneza metaforei și sensul culturii).** ● 1945, aprilie – Termină piesa **Anton Pann** (Publicată postum, în revista *Teatrul* – nr. 4/1965). Premiera absolută a avut loc pe scena Teatrului de Stat din Timișoara, la 31 octombrie 1964. Rolul titular era interpretat de Gh. Leahu. Regia: Ianis Veakis. Ulterior, piesa a mai fost montată la Teatrul Național din Iași (octombrie 1965), la Teatrul de Stat din Brașov (mai, 1975) și la Televiziune (ianuarie, 1966). ● 1946, aprilie – Definitivează **Hronicul și cântecul vârstelor** considerat de scriitor "un fel de biografie, care se va citi ca un roman dens". – Apare la București **Trilogia valorilor (Știință și creație, Gândire magică și religie, Artă și valoare)** ● 1948 – În urma reformei învățământului, Blaga este destituit de la catedra de filosofia culturii a Universității din Cluj, catedră anume creată pentru el în 1939. (Prigoana împotriva marelui cărturar culminează în 1959, după apariția romanului **Pe multe de cuțit** de M. Beniuc, unde Blaga este ușor de recunoscut sub identitatea personajului "Marele Anonim", un promotor al ideologiei fasciste în mediul universitar clujean. Și cum cercurile românești din exil susțineau candidatura scriitorului la *Premiul Nobel* (puțin a lipsit să nu-l primească!), Securitatea declanșează o amplă anchetă printre deținuții politici din Aiud, pentru a-l inculpa pe Blaga ca membru al Legiunii. Nu s-a putut obține nici o mărturie. Se pare că Blaga aflase ce i se pregătește, fapt care i-a grăbit sfârșitul). ● 1951, aprilie – Este numit bibliotecar-șef la Biblioteca Academiei Române din Cluj, devenind mai târziu director adjunct. ● 1954-1956 – Publică în *Steaua* (Cluj) traduceri din Michelangelo, Shakespeare, Petrarca, Goethe, Lessing, Schiller, Poe, Verlaine, Whitman ș.a. ● 1957, septembrie – I se tipărește la București, volumul **Din lirica universală.** ● 1958, iunie, septembrie – La București apar în traducerea lui L. Blaga două volume din **Opere de Lessing.** ● 1960, august – Revista *Steaua* îi publică poemul **Mirabila sămânță.** ● 1961, aprilie – În *Contemporanul* îi apar câteva noi poezii ce urmau să facă parte dintr-un volum aflat în pregătire. – La 6 mai L. Blaga încetează din viață, la Cluj, datorită unui "neoplasm vertebral".

O pricină minunată

"Cel ce în cărțile sale se subscrie Anton Pann" stă într-un univers nedreptățit, al manualelor școlare, închis într-o seară a uitării, mult mai adâncă decât mormântul din peretele bisericii Lucaci, fiindcă veacul nostru snob și îngâmfat, colorat de sânge, de ură și de patimi și prea puțin de iubire, se leapădă de înțelepții trecutului, crucificându-i la sărbători. Într-un București vechi, risipit în stampe, în Bucureștii de ev mediu târziu, "Anton Pann, Nănescu și Ghiosea-fiul erau veselia grădinilor lui Deșliu, lui Pană Breslea și lui Giafer", spune Ion Ghica – și din aceste rânduri, imaginația noastră, somptuos dispusă exagerărilor, a încheșat un portret vesel al marelui poet: un cap frumos, visând la nunta din Susa a lui Alexandru cel Mare și a zece mii de soldați macedoneni, pândiți din umbră de sabia lui Timur, cel intrat în noaptea feerică a Bagdadului ca să bea vin din țeasta Califului. Viața lui Anton Pann, cel "cu răsul malițios al lui Pepelea pe buze" (V. Alecsandri), e o continuă aventură, cu sfâșieri tragice și cu dragoste furtunoase. Cel ce ne-a dat "Spitalul amorului" era traversat de un râu de cântece, precum munții de haiduci și Orientul de crime. În București și în Scheii Brașovului, unde, lângă tiparnița lui, se sparg sunete de orgă gotică și răsună, tremurat, râsul Anichii, amintindu-ne și credința și trădarea, Anton Pann al Tomaidei a "românit" cum atât de superb o spune el însuși și a lucrat, prin nopți, cărțile trebuincioase unui neam. Proverburile și fabule și învățăături, balade și povești și îndreptare, adunate sub numele lui, după lungi treceri prin țară, toate fac mândria culturii noastre. Cântărețul de strană care a fost a cunoscut din plin amăgirea și petrecerea și deopotrivă le-a trădat.

*Anica, zilele trec
Și minutele ca clipa
Nu simțim cum se petrec
Tinerețele cu pripa.*

Din Orientul fabulos, din calcarul Asiei, măcinat și cernut de hoarde și de timp (damlaia, damlaia, gheol olur), marele poet a țesut mătase și atlasuri. Nu-mi pot închipui, în afara trecerii lui, apariția lui Caragiale, mai târziu și a lui Mateiu, apoi a lui Ion Barbu, Tudor Arghezi.

Roma se revendica, să zicem, cu sau fără dreptate, din Troia, mirajul lumilor viteze și apuse nu ne-a ocolit, în lumina albă, de cretă și de basm îngânat de Șeherezadă, noi dăm cu sâc din Isarlâc și pe fiecare treaptă a viitorimii, o notă cântată prelung de acest muezin al poeziei românești, vestind nașteri și generații ale împlinirii. Căci:

*Împlinindu-și datoria,
Și talantul ne-ngropând
S-a făcut călătoria
Dând altora în lume rând.*

Rămas cu noi în toate credințele: "o pricină minunată/ di'nceput de lumea toată", Anton Pann al colindelor scutură steaua și din ea răsar magii spre Bethleem și cântecele duse.

Dar ce puține gânduri întoarcem spre pacea nopții lui! Și spre biserica din Lucaci!

Franz Neap

BLAGA, e alături de CARAGIALE, cel mai național între scriitorii de drame românești.

SEXTIL PUȘCARIU (1935)

Lucian Blaga își dă seama tot atât de bine ca oricine ce e viața în sau afară din scenă. Numai că dânsul are un crez în plus: că poetul are în sine un interes dramatic sau echivalând cu dramaticul. Mai mult (...) el a ales (...) acele momente a căror singură îmbinare de real și ireal constituie o dramă în sine; cu atât mai mult când poetul va alege cu iscusire momente care în plus sunt dotate de la natură și cu o doză precisă de senzațional dramatic.

(...) E ceea ce face Shakespeare, unde tot ce se întâmplă e fapt divers; iar poezia e numai **ceea ce nu se întâmplă**; adică numai ceea ce constituie fondul de eternitate pe care mișcă, fâșneață, gângania nimicului omenesc. E imensitatea sensului dramatic shakespearean; și ceea ce face din marele poet și dramaturg la un loc singurul autor dramatic adevărat al literaturii universale. Ceilalți autori dramatici sau rămân – cum am spus – la faptul divers și atunci sunt realiști; sau rămân la poezie, și atunci confundă fundalul cu peretele casei de locuit.

Așadar eroul favorit al lui Blaga, omul pe care-l scaldă în toată baia imaginației lui fertile, este omul cu un Sinai în suflet, omul care trăiește pe acea geană de lumină unde omenescul se îngână cu divinul; iluminatul. A fi găsit acest om în legenda și istoria neamului, a-l fi realizat la temperatura înaltă a celor mai frumoase transfigurări și introdus cu astfel de veșminte în literatura universală este marea faptă de poezie a unui teatru care tranșează asupra a tot ce s-a scris la noi până la dânsul.

DRAGOȘ PROTOPOPESCU (1934, 1942)

Bogdan Mușatescu

Brândușa Mircea

Alexandru Hasnaș

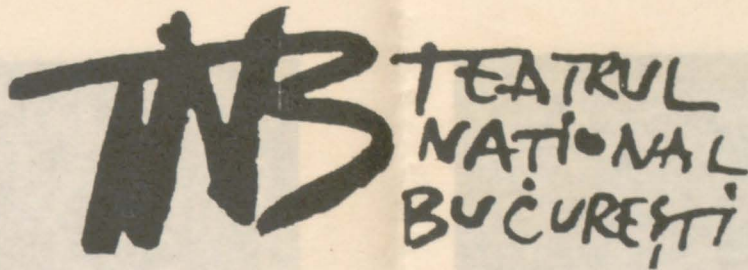

Iulia Cristina Cambur
Răzvan Ionescu

Scenă cu Vasile
Filipescu, Cesoniu
Postelnicu, Răzvan
Ionescu, Dragoș
Ionescu, Eugen Cristea.

ANTON PANN

de Lucian Blaga

DISTRIBUȚIA

(în ordinea indicată de autor)

Anton Pann	RĂZVAN IONESCU
Ioana	TEODORA MAREȘ
Coana Safta	ILEANA STANA IONESCU
Protopopul Nicolae	ALEXANDRU HASNAȘ
Napoleon Furnică	BOGDAN MUȘATESCU
Spudercă	EUGEN CRISTEA
Bidu	VASILE FILIPESCU
Cocorandu	DRAGOȘ IONESCU
Nușca	CESONIA POSTELNICU
Catinca Stinghe	BRÂNDUȘA MIRCEA
Ursarul, Poștașul, Paznicul	ANDREI FINȚI
Iulia	IULIA CRISTINA CAMBUR
Ursul	IONEL GLONȚ
Violistul	NICOLAE COMAN
Regia artistică	DAN MICU
Scenografia	IRINA SOLOMON
Muzica	DRAGOȘ BUHAGIAR
Regizori secunzi	IOSIF HERȚEA
Lumini	EUGEN CRISTEA, GEORGE ULMENI
Regia tehnică	DUMITRAȘCU ZAMFIR
Sufleor	POMPILIU RĂDULESCU, RADU ION
	ANDREEA PORA

Vlad Stănescu (șef regizorat), ing. Corneliu Ciolac (inginer șef), ing. Vetuța Gavrilă (șef serviciu energetic), ing. Ionel Pascu (șef serviciu electronic), ing. Letiția Belivacă (șef producție), Nicolae Ioan (șef atelier tâmplărie, asistent decor), Vasile Mateiaș (șef atelier mecanic), Tudor Vasile (șef atelier croitorie bărbați), Ana Popescu (șef atelier croitorie femei), Constantin Alexandru (șef atelier tapițerie), Teodora Țelea (șef ate-

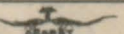
lier mode-flori), Ilie Preda (șef atelier boiangerie), Matei Florea (șef atelier cizmărie), Gheorghe Mihai (șef atelier pictură), Viorel Pater (șef atelier sculptură-butaforie), Costin Misbach (șef machiaj), Victoria Voinea (perucoafură), Eugenia Radu (broderie), Gheorghe Ionescu (șef mașinist), Tarsița Tudor, Ionel Docan, Doru Paraschiv (orgă de lumini), Sorin Brehuescu, Valentin Voinea (sonorizare).

Editor coordonator Liviu Dorneanu
Redactor Claudiu Cristescu
Fotografii Ioan Oprea (Press Univers)

Director general FĂNUȘ NEAGU
Director artistic MIHAI ISPIRESCU

Tehnoredactare computerizată Mirela Pambuccian

Tipărit la Tipografia ARARAT s.r.l.

Răzvan Ionescu

Nicolae Coman

Vasile Filipescu

Teatrul d-lui Blaga este o esențială creație literară; poezia, simbolul, emoția sublimată până la mit sunt mijloacele lui de expresie. Privită din acest plan, contribuția sa dramatică aparține unei noi epoci în evoluția genului la noi și alături de câteva alte încercări, este sortită să formeze delectarea unei infime minorități. D. Blaga nu va cunoaște popularitatea în teatru, dar va însemna un capitol distinct în evoluția lui modernă.

POMPILIU CONSTANTINESCU (1935)

Ileana Stana Ionescu

Dragoș Ionescu

Eugen Cristea

(În teatrul lui Blaga - n.n.), întâlnim admirabile dovezi de palpăre a lumii. (...)

El are nevoie de un public rafinat care să surprindă poezia, să intre cu ușurință în dialectica ascunsă, să participe deci la reprezentare cu suflet total.

G. CĂLINESCU (1940)

Cu geniul comic al lui Caragiale și geniul tragic al dramaturgiei lui Blaga, literatura românească realizează la modul cel mai înalt această polaritate pe care o prezintă totdeauna o cultură ce atinge treapta clasică.

AL. PALEOLOGU (1966)

"Un poet, în Scheii Braşovului, cândva"

Piesa **Anton Pann** a fost scrisă între toamna lui 1944 și vara lui 1945. După ce o termină, Lucian Blaga își va rememora epoca formației scriind **Hronicul și cântecul vârstelor**. Iar unul dintre mediile formative hotărâtoare fusese pentru el Braşovul, unde-și făcuse studiile liceale între 1906 și 1914, unde scrisese primele poezii și primele eseuri filosofice. E probabil că, înainte de a se fixa la figura eroului, Blaga s-a gândit la o piesă de evocare a Braşovului, a Scheilor în care își trăise adolescența, și că proiectul a căpătat consistență și i s-a impus în momentul când în centrul tabloului s-a ivit figura lui Anton Pann. De ce Anton Pann? Pentru că era poet și în tema piesei se preciza: "*un poet, în Scheii Braşovului, cândva*"; și era, după opinia lui Blaga, un poet popular reprezentativ: "În Anton Pann s-a încarnat întâia și ultima oară proverbul românesc (...) Nu s-a mai găsit un al doilea care să trăiască în aceeași măsură proverbul, să aibă același tact, aceeași dragoste în întrebuintărea lui ca Anton Pann, profesorul de muzică cu viața împărțită între biserică și aventură". Așa îl caracteriza într-un eseu publicat în 1925 și reluat apoi în **Spațiul mioritic**, așadar într-o carte de definire a culturii românești. Scrisese acel eseu recitind **Povestea vorbii**, care i se păruse "una din cele mai originale și simpatice cărți ale literaturii noastre". Blaga și-a imaginat eroul pornind de la vechile impresii de lectură și de la informația, sumară, pe care o avem despre viața lui Anton Pann. *Ceea ce va rezulta are puține corespondențe cu biografia reală a modelului*. Anton Pann a fost într-adevăr cântăreț la biserica Sf. Nicolae din Schei, însă nu în 1830, ci în 1821, când din pricina tulburărilor, se refugiază la Braşov (venind de la București, și nu de la Târgoviște, "de șase ani", așadar din 1824). N-a rămas aici prea mult. În 1826 este profesor de muzică la Râmnicu-Vâlcea, se îndrăgostește de o călugăriță de la Mănăstirea Dintr-un Lemn, Anica, o răpește (cu voia ei!), o îmbracă băiețește și fuge cu ea la Braşov, unde e din nou cântăreț la biserica din Schei, câteva luni, după care revine, cu Anica, la București. În 1830 Anton Pann avea, aproximativ, 33 de ani (datele de naștere mai probabile fiind 1796 sau 1797), dar va trăi până în 1854. **Povestea vorbii** apare în 1847, nu în 1830 și titlul n-are legătură cu firma unei cârciumi, desigur inventată. Pann a scris cântece haiducești despre lancu Jianu și despre Tunsu, tovarăș al lui Groza (Grozea, de fapt), însă nu și despre acesta din urmă, care a haiducit numai în

Muntenia, nu și în Transilvania și despre care nu există nici o știre că Pann l-ar fi cunoscut. Dar pe Blaga nu-l interesau amploarea și exactitatea corespondențelor cu documentele, pentru că el n-avea de gând să facă o reconstituire istorică, ci o evocare. Și dacă are la început ezitări, e pentru că simte nevoia să se îmbibe din nou de atmosfera Scheilor, dar nu pentru a spori informația despre erou. "Am schițat piesa **Anton Pann**", comunică el într-o scrisoare; "Pentru a putea fi pusă la punct și cizelată e nevoie să stau două săptămâni în Schei. Cel puțin!" Ținea mult ca piesa să încorporeze atmosfera locului, a Brașovului, "cetatea copilăriei și adolescenței mele", cum avea s-o numească în **Hronicul și cântecul vârstelor**. Era vorba, desigur, de Brașovul altui timp, ale cărui note caracteristice de vechime și de amestec de Orient și Occident se mai păstrau încă la începutul secolului nostru. Cât despre erou, *el amintea vag de modelul istoric, nu numai sub raport biografic, ci și ca portret moral*. În pasajele confesive mai ales, acelea care-l definesc mai bine, el este un melancolic, *mult mai aproape, ca stare de spirit și ca limbaj de Blaga însuși decât de autorul Năzdrăvăniilor lui Nastratin Hoge*a. De altfel poetul nici nu urmărise altceva: "*Anton Pann va fi doar un pretext, căci titlul e pură născocire. Numai figura va rămâne; și Brașovul*", mărturisește el într-o scrisoare.

Iar "figura" este, am spune, a artistului, în general. Scriind **Anton Pann**, Lucian Blaga reia tema care-i prilejuise o capodoperă (**Mesterul Manole**), dar într-o viziune mult deosebită. Pann este și el stăpânit de demonul creației ("Este în mine o nebunie care vrea să se cheltuiască"); în inima lui "arde jericul" care-l consumă; la capătul drumului este și

Cesonia Postelnicu, Răzvan Ionescu

Teodora Mares

el un om cu inima "arsă". Creația e suferință ("Glu-
ma și râsul meu au scânteiat câte-o clipă peste un
adânc de tristețe"), ea cere jertfa supremă: Anton
Pann moare ca jertfă a scrisului său. În fine, Pann
își jertfește și el soția, pe care o iubește mai presus
de orice și care este ca și Mira lui Manole, puritatea
însăși: "Lumină, numai lumină!". Asemenea date
amintesc de **Meșterul Manole**, însă contextul în

Ileana Stana Ionescu, Răzvan Ionescu

care apar, viziunea generală a piesei le modifică
modul de manifestare și nivelul semnificației.
Condiția artistului este înfățișată aici într-o perspec-
tivă social-istorică, nu cosmică. Anton Pann este un
om între oameni, trăind într-un loc și într-un timp
anume, neînțeles sau insuficient prețuit de semenii,
având conflicte cu episcopii bisericii unde e cân-
tăreț, cu editorul, (cu) o "coana Safta" care-i co-
mandă poezii de dragoste și le comercializează.
Mai avem în piesă spectacolul bogat și pitoresc al
unei lumi aflate la o răscruce geografică și la una
istorică: Brașovul de la 1830. Opera lui Anton Pann
e o sinteză de observații morale și de vorbire popu-
lară, nu un simbol al lumii concentrând cele patru
elemente ale acesteia, ca biserica lui Manole.
Pentru compunerea ei artistul trebuie să trăiască
viața lumii lui imediate, a tuturor mediilor ei,
îndeosebi a celor mai de jos.

Drumul vieții lui Anton Pann, care e un poet popu-
lar, e făcut (de către autor) să se încrucișeze cu
drumurile haiducului Groza, care e în timpul săp-
tămâni ursar, poștaș, paznic de noapte, haiducind
numai duminică. Aceste travestiuri dau, ca și balul
mascat din tabloul ultim, o notă de mister și de
senzațional textului, care poartă, de asemenea, și o
pecete ușor melodramatică, aceasta imprimată de
"pășaniile" eroului principal și de lamentațiile lui.

Piesă de factură realistă, tratând cu multă libertate
materia istorică ce-i servește drept pretext, imagine
a unui mediu și a unui destin de artist, **Anton Pann**
reprezintă "actul" final al operei dramatice a lui
Lucian Blaga, una dintre cele mai originale și mai
valoroase din câte a cunoscut istoria genului la noi.

GEORGE GANĂ

„Anton Pann“

de Lucian Blaga,

ori

„Lucian Blaga“

de Anton Pann

... Autobiografie

întru suferință,

îndrăzneală de saltimbanc-

tâlc...

Evadare din filosofie

și suspin întru teatru.

Un om care-și răstignește

destinul pe un pupitru.

... *Eu sunt pupitrul...*

